

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΥ 16ΟΥ

Τό μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς 4ης Ἰουνίου 2010, ἡ Α.Α. ὁ Πάπας Ρώμης Βενέδικτος 16ος ἀφίχθηκε, μέ τή συνοδεία του, στό ἀεροδρόμιο Πάφου, ὅπου τόν ὑποδέχθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Δημ.Χριστόφιας.

*Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου
ὑποδέχονται τόν Πάπα κατά τήν ἄφιξή του στήν Κύπρο.*

Στό ἀεροδρόμιο Πάφου παρέστησαν, ἐπίσης, ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, καθώς καί ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος, οἱ ὅποιοι καί συνόδευσαν τόν Πάπα στόν πρῶτο σταθμό τῆς ἐπίσκεψῆς του, πού ἦταν ὁ χώρος

τῆς Βασιλικῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καί ὁ ναός τῆς Ἀγίας Κυριακῆς, στήν Κάτω Πάφο. Ὁ Πάπας Βενέδικτος προσευχήθηκε στό βυζαντινό ἱερό ναό τῆς Ἀγίας Κυριακῆς καί προσκύνησε τή Στήλη τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἡ ὁποία βρίσκεται πλησίον τῆς Βασιλικῆς του. Τά γεγονότα παρακολούθησαν κυρίως Ρωμαιοκαθολικοί τῆς Κύπρου, ἀλλά καί ξένοι περιηγητές.

Ὁ Μακαριώτατος στό χαιρετισμό του πρός τόν Πάπα Ρώμης, ἀφοῦ τόν καλωσόρισε «στή Νῆσο τῶν Ἀγίων καί τῶν Μαρτύρων, στήν πρώτη ἐξ Ἑθνῶν Ἐκκλησία, πού ἵδρυσαν οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας, Παῦλος καί Μᾶρκος», ἀναφέρθηκε ἐν συντομίᾳ στά γεγονότα πού διαδραματίστηκαν στό χῶρο αὐτό, μεταξύ τῶν Ἀποστόλων καί τοῦ Ρωμαίου Ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου, τά ὁποῖα ἀναφέρονται στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καί εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα, ὁ Ρωμαῖος ἀξιωματοῦχος νά γίνει ὁ πρῶτος Χριστιανός τῆς Εὐρώπης. Ἐδῶ ἐντοπίζονται οἱ χριστιανικές ρίζες τῆς Εὐρώπης καί ἐδῶ πρωτοθεμελιώνεται ὁ χριστιανικός πολιτισμός της καί συνεπῶς «δικαίως θεωρεῖται ἡ Κύπρος ὡς ἡ Πύλη τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς Εὐρώπης», τόνισε ὁ Μακαριώτατος.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀναφέρθηκε καί στήν εἰσβολή τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων, τό 1974, καί στά ὅσα κακά ἀκολούθησαν, ὅπως ἡ συνεχιζόμενη κατοχή τοῦ 40% τοῦ ἐδάφους τῆς νήσου, ἡ ἐκδίωξη καί προσφυγοποίηση ἑκατοντάδων χιλιάδων νόμιμων κατοίκων της, τό ἐθνικό ξεκαθάρισμα πού ἐπιχειρεῖται, μέ τή μεταφορά χιλιάδων ἐποίκων ἀπό τήν Ἀνατολία, ἡ καταστροφή τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς καί ἡ γενικότερη ἐπεκτατική πολιτική τῆς Τουρκίας.

Ἀκολουθεῖ ὁλόκληρη ἡ προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου:

«Ἀγιώτατε Πάπα τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης κ. Βενέδικτε,

Καλῶς ἦλθατε στή Νῆσο τῶν Ἀγίων καί τῶν Μαρτύρων!

Καλῶς ἦλθατε στήν πρώτη ἐξ Ἑθνῶν Ἐκκλησία, πού ἵδρυσαν οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας, Παῦλος καί Μᾶρκος:

Καλῶς ἦλθατε στήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀποστόλων, διά τήν ἱδρυση τῆς ὁποίας τό Πνεῦμα τό Ἅγιο τοὺς ξεχώρισε ἀπό τοὺς ἄλλους ἀδελφούς καί τοὺς ἀπέστειλε πρὸς τὰ ῥῆθνη!

«Οὔτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κατήλθον εἰς τήν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τήν Κύπρον. Καί γενομένοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τόν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων... (Διῆλθον) δέ τήν νῆσον ἄχρι Πάφου...» (Πράξ. ιγ', 4-6).

Σ' αὐτόν ἐδῶ τόν χῶρο, Ἀγιώτατε, εὐρισκόταν ἡ Συναγωγή τῶν Ἰουδαίων καί ἀπό αὐτόν ἐδῶ τόν χῶρο ἀπηύθυναν τό λόγο τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Βαρνάβας καί ὁ Παῦλος.

Ἀλλά, «ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται» (Β' Τιμ. β', 9). Δέν θά ἦταν ποτέ δυνατό τό Πνεῦμα τῆς Ἀγάπης τοῦ Σαρκωθέντος, Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Κυρίου νά παραμείνει περιωρισμένο ἀνάμεσα στοὺς Ἰουδαίους. Ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμον, «ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτόν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (Ἰω. γ', 15).

Ἐντολή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἦταν νά ἀπευθυνθοῦν καί πρὸς τὰ ῥῆθνη. Ἔτσι, ὅταν ὁ Ρωμαῖος Ἀνθύπατος Σέργιος Παῦλος, «ὁ συνετός», κατὰ τόν Λουκᾶ, προσεκάλεσε τοὺς Ἀποστόλους «ἀκοῦσαι τόν λόγον τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιγ', 7), οὔτοι μετὰ χαρᾶς προσῆλθον εἰς τόν ἀπέναντί μας χῶρο, ὅπου βρισκόταν ἡ πολιτική διοίκηση τοῦ νησιοῦ, γιά νά διαλαλήσουν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, γιά πρώτη φορά, καί στοὺς ἐθνικούς.

Στό σημεῖο αὐτό «ὁ Βαρνάβας καί ὁ Παῦλος ἀντήλλαξαν τοὺς ρόλους τους. Ἐδῶ εἶχε θέση ὅχι ὁ Κύπριος, ἀλλά «ὁ Ρωμαῖος Πολίτης».

Ἀπὸ τῆς ὥρας αὐτῆς ὁ Παῦλος εἶναι ὁ ἀρχηγός τῆς ἱεραποστολῆς. Γίνεται δέ καί ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματός του. Οὐδαμοῦ πλέον στήν Καινὴ Διαθήκη ἀναφέρεται τό ὄνομα Σαῦλος, ἀλλὰ Παῦλος!

Σ' αὐτήν ἐδῶ τήν πόλιν λαμβάνει χώρα τό πρῶτο θαῦμα τοῦ

Ἀποστόλου, πού καταγράφεται στάς δέλτους τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐδῶ ἐπίστευσε ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος ἐπίσημος καί βαπτίστηκε στό ὄνομα τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ἐδῶ ἔπεσε τό πρῶτο ἐπίσημο ὄχυρό τῆς εἰδωλολατρίας, καί στή θέση της στήθηκε περίλαμπρη ἡ δόξα τοῦ Σταυροῦ, ἡ ὁποία ἔμελλε σταδιακῶς νά καλύψει ὁλόκληρη τήν Εὐρώπη καί νά διαμορφώσει τό ἱστορικό της γίνεσθαι.

Ἐντεῦθεν ἄρχονται, Ἀγιώτατε, οἱ χριστιανικές ρίζες τῆς Εὐρώπης καί ἐντεῦθεν ἐκπηγάζουν οἱ πνευματικές της πηγές. Τό βᾶθρο τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης ἄρχισε νά οἰκοδομεῖται στό μέρος αὐτό, ὅπου μέ ἱστορική συγκίνηση ἰστάμεθα. Γι' αὐτό καί δικαίως θεωρεῖται ἡ Κύπρος ὡς ἡ «Πύλη τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς Εὐρώπης».

Ἐδῶ στήν Πάφο, μετά τά θαυμαστά αὐτά γεγονότα πού ἔλαβαν χώρα, καθιερώνεται πλέον ὁ Παῦλος ὡς ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν, ὁ ὁποῖος ἔμελλε νά ἀναδειχθεῖ ὁ μέγας σπορέας τοῦ ἄρτου τῆς ζωῆς στή δική Σας καθέδρα καί σ' ὁλόκληρη τήν Εὐρώπη.

Ἀγιώτατε,

Ἀπό τό 45μ.Χ., πού πάτησαν οἱ Ἀπόστολοι τό πόδι τους στό νησί μας, μέχρι σήμερα, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἔχει μία διαχρονική καρποφόρα χριστιανική πορεία. Μέσα σ' αὐτήν τή μακροχρόνια διαδρομή της διῆλθε ἀπό «συμπληγάδες πολλές», ἔζησε νύκτες ἀσέληνες, ἐγνώρισε πολλούς κατακτητές, διῆλθε «διά πυρός καί ὕδατος», ἀλλά, καθοδηγούμενη ὑπό τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὄχι μόνο ἐπιβίωσε, ἀλλά καί συνεχίζει νά δίδει τήν ὀρθόδοξη χριστιανική μαρτυρία της, ἐκπληρώνουσα τή θεήλατη αὐτῆς ἀποστολή.

Ἀλλά -φεῦ- ἀπό τό 1974 μέχρι σήμερα, ἡ Κύπρος μας, καί ἡ Ἐκκλησία της, διέρχονται τήν πιό δύσκολη ἱστορική τους καμπή.

Ἡ Τουρκία, πού μᾶς ἐπετέθη βάρβαρα καί κατέκτησε μέ τή δύναμη τῶν ὅπλων τό 37% τοῦ πατρίου ἐδάφους μας, προχωρεῖ μέ

τήν ανοχή της δῆθεν «πολιτισμένης» ἀνθρωπότητας, στήν ἐφαρμογή τῶν ἀνόσιων σχεδίων της, πού συνίστανται πρῶτα στήν προσάρτηση τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν μας καί ὕστερα ὁλόκληρης τῆς Κύπρου.

Ἐφάρμοσε καί στήν περίπτωσή μας ἓνα σχέδιο ἐθνικοῦ ξεκαθαρίσματος. Ἐξεδίωξε τούς Ὀρθόδοξους Χριστιανούς ἀπό τίς πατρογονικές ἐστίες τους καί ἔφερε, καί ἐξακολουθεῖ νά φέρνει, ἑκατοντάδες χιλιάδες ἐποίκους ἀπό τήν Ἀνατολία, ἀλλοιωνώντας ἔτσι τόν δημογραφικό χαρακτήρα τῆς Κύπρου. Ἐπιπρόσθετα, ἄλλαξε καί ὅλα τά ἱστορικά τοπωνύμια μέ ἄλλα τουρκικά.

Ἰδιαίτερα ἡ πολιτιστική κληρονομιά λεηλατήθηκε ἀνελέητα καί τά Χριστιανικά μας μνημεῖα καταστρέφονται, ἢ πωλοῦνται στίς ἀγορές τῶν ἀρχαιοκαπήλων, σέ μία προσπάθεια ἐξαφάνισης κάθε τινός τοῦ Ἑλληνικοῦ καί τοῦ Χριστιανικοῦ.

Θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι καί μέ τήν παροῦσα ὀδυνηρή δοκιμασία, ἡ ὁποία ἀπό τό 1974 ταλανίζει τό χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Πανάγαθος καί Φιλάνθρωπος καί Παντελεήμων Κύριος δέν θά ἀποτρέψει τό πρόσωπο Αὐτοῦ ἀπό τόν δοκιμαζόμενο λαό μας, ἀλλά θά μᾶς χαρίσει τήν Εἰρήνη, τήν Ἐλευθερία καί τή Δικαιοσύνη, παρέχοντας ἔτσι τήν «πεπληρωμένην» χαρά πού προσφέρει ἡ παρουσία Του εἰς τάς καρδίας ἡμῶν.

Στόν ἀγῶνά μας αὐτό, Ἀγιώτατε, τόν ὁποῖο ὁ πάσχων λαός μας διεξάγει μέ τήν καθοδήγηση τῆς Ἡγεσίας του, θέλουμε νά ἔχουμε καί τήν ἰδική Σας ἐνεργό συμπαράσταση. Προσβλέπουμε στή βοήθειά Σας, γιά περιφρούρηση καί σεβασμό τῶν ἱερῶν μας μνημείων καί τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς, γιά κατίσχυση τῶν διαχρονικῶν ἀξιῶν τοῦ χριστιανικοῦ μας πνεύματος, οἱ ὁποῖες σήμερον καταπατοῦνται βάνανυσα ἀπό τήν Τουρκία, ἡ ὁποία ἐπιθυμεῖ νά ἔχει εὐρωπαϊκή πορεία.

Ἀγιώτατε,

Ἔχοντας τί χαρά νά ἔχουμε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγάπης μας

Ἐσᾶς καί τή Συνοδείᾳ Σας, ἐπιθυμοῦμε νά Σᾶς ἀπευθύνουμε γιά μία ἀκόμη φορά, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἡ Κυβέρνηση, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, τό χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἐγώ προσωπικῶς, τό «ὡς εὖ παρέστητε», εὐχόμενοι εὐχάριστη παραμονή».

Στήν προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου ἀντιφώνησε ὁ Πάπας ὡς ἀκολούθως:

«Dear brothers and sisters in Christ,

Ἡ χάρις καί ἡ εἰρήνη ἅς εἶναι πλούσια μαζί σας» (1 Pet 1:2). Μέ μεγάλη μου χαρά χαιρετῶ ἐσᾶς πού ἀντιπροσωπεύετε τίς διάφορες χριστιανικές κοινότητες παροῦσες στήν Κύπρο⁽¹⁾.

I thank His Beatitude Chrysostomos the Second for his gracious words of welcome, His Eminence Georgios, the Metropolitan of Paphos, our host, and all those who have helped to make this meeting possible. I am also pleased cordially to salute the Christians of other confessions present, including those of the Armenian, Lutheran and Anglican communities.

It is truly an extraordinary grace for us to gather together in prayer in this Church of Agia Kiriaki Chrysopolitissa. We have just heard a reading from the Acts of the Apostles which reminds us that Cyprus was the first stage in the missionary journeys of the Apostle Paul (cf. Acts 13:1-4). Set apart by the Holy Spirit, Paul, accompanied by Barnabas, as native of Cyprus, and Mark, the future evangelist, first came to Salamis, where they began to proclaim the word of God in the synagogues. Traversing the island, they reached Paphos where, close to this very place, they preached in the presence of the Roman pro-consul Sergius Paulus. Thus it was from this place that the Gospel message began to spread

---

(1) "Grace and peace to you in abundance» (1 Pet 1:2). With great joy I salute you who represent the Christian communities present in Cyprus.

throughout the Empire, and the Church, grounded in the apostolic preaching, was able to take root throughout the then-known world.

The Church in Cyprus can rightly be proud of her direct links to the preaching of Paul, Barnabas and Mark, and her communion in the apostolic faith, a communion which links her to all those Churches who preserve that same rule of faith. This is the communion, real yet imperfect, which already unites us, and which impels us to overcome our divisions and to strive for the restoration of that full visible unity which is the Lord's will for all his followers. For, in Paul's words, «there is one body and one spirit, just as you were called to the one hope of your calling, one Lord, one faith, one baptism» (Eph 4:4-5).

The Church's communion in the apostolic faith is both a gift and a summons to mission. In the passage from Acts which we have heard, we see an image of the Church's unity in prayer, and her openness to the promptings of the Spirit of mission. Like Paul and Barnabas, every Christian, by baptism, is set apart to bear prophetic witness to the Risen Lord and to his Gospel of reconciliation, mercy and peace. In this context, the Special Assembly for the Middle East of the Synod of Bishops, due to meet in Rome next October, will reflect on the vital role of Christians in the region, encourage them in their witness to the Gospel, and help foster greater dialogue and cooperation between Christians throughout the region. Significantly, the labours of the Synod will be enriched by the presence of fraternal delegates from other Churches and Christian communities in the region, as a sign of our common commitment to the service of God's word and our openness to the power of his reconciling grace.

The unity of all Christ's disciples is a gift to be implored from the Father in the hope that it will strengthen the witness to the Gospel in today's world. The Lord prayed for the holiness and unity of his disciples precisely so that the world might believe (cf.

Jn 17:21). Just a hundred years ago, at the Edinburgh Missionary Conference, the acute awareness that divisions between Christians were an obstacle to the spread of the Gospel gave birth to the modern ecumenical movement. Today we can be grateful to the Lord, who through his Spirit has led us, especially in these last decades, to rediscover the rich apostolic heritage shared by East and West, and in patient and sincere dialogue to find ways of drawing closer to one another, overcoming past controversies, and looking to a better future.

The Church in Cyprus, which serves as a bridge between East and West, has contributed much to this process of reconciliation. The path leading to the goal of full communion will certainly not be without its difficulties, yet the Catholic Church and the Orthodox Church of Cyprus are committed to advancing in the way of dialogue and fraternal cooperation. May the Holy Spirit enlighten our minds and strengthen our resolve, so that together we can bring the message of salvation to the men and women of our time, who thirst for the truth that brings authentic freedom and salvation (cf. Jn 8:32), the truth whose name is Jesus Christ!

Dear sisters and brothers, I cannot conclude without evoking the memory of the saints who have adorned the Church in Cyprus, and in particular Saint Epiphanius, Bishop of Salamis. Sanctity is the sign of the fullness of Christian life, a profound inner docility to the Holy Spirit who calls us to constant conversion and renewal as we strive to be ever more conformed to Christ our Saviour. Conversion and holiness are also the privileged means by which we open our minds and hearts to the Lord's will for the unity of his Church. As we give thanks for this meeting and for the fraternal affection which unites us, let us ask Saints Barnabas and Epiphanius, Saints Peter and Paul, and all God's holy ones, to bless our communities, to preserve us in the faith of the Apostles, and to guide our steps along the way of unity, charity and peace».

Τό απόγευμα τῆς Παρασκευῆς ὁ Πάπας Βενέδικτος κατέληξε στή Μονή τῶν Φραγκισκανῶν, πλησίον τῆς Πύλης Πάφου, στή Λευκωσία, ὅπου καί διανυκτέρευσε.

Τήν ἐπομένη, Σάββατο 5 Ἰουνίου, ὁ Πάπας, ὡς ἀρχηγός τοῦ Κράτους τοῦ Βατικανοῦ, συναντήθηκε, στό Προεδρικό Μέγαρο, μέ τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Δημ. Χριστόφια, μέ ἀξιώμα-

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ὑποδέχεται τόν Πάπα
στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή.*

τούχους τῆς Κυβέρνησης, ἐπισήμους, καθώς καί μέ τό Διπλωματικό Σῶμα. Κατέθεσε, ἐπίσης, στεφάνι στόν ἀνδριάντα τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπισκόπου καί Ἐθνάρχῃ Μακαρίου Γ', στό Προεδρικό Μέγαρο. Στή συνέχεια, μέσα στά πλαίσια τῆς τριήμερης ἐπίσκεψῆς του στήν Κύπρο, ἐπισκέφθηκε τήν κοινότητα τῶν Μαρωνιτῶν, στήν Ἀνθούπολη. Ἀκολουθῶς, μετέβη στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου, ὅπου τόν

ὕποδέχτηκαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος καί μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Νά σημειωθεῖ, ὅτι μέ τό Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου ὁ Πάπας Ρώμης Βενέδικτος συναντήθηκε καί πρό τριετίας, τόν Ἰούνιο τοῦ 2007, ὅταν ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε ἐπίσημα τό Βατικανό.

*Ὁ Πάπας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἀποτίουν φόρο τιμῆς
μπροστά στόν ἀνδριάντα τοῦ αἰοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου
καί Ἐθνάρχῃ Μακαρίου Γ'.*

Ὁ Μακαριώτατος, ἀμέσως μετά τήν ἄφιξη τοῦ Πάπα στό Ἀρχιεπισκοπικό Μέγαρο, τόν συνόδεψε στό Γραφεῖο του, ὅπου καί εἶχε κατ' ἰδίαν συνάντηση μαζί του. Μετά τήν ἡμίωση συνομιλία τους, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί ὁ Πάπας Ρώμης κατευθύνθηκαν πρὸς τόν ἀνδριάντα τοῦ Ἐθνάρχῃ Μακαρίου Γ', πού βρίσκεται στό προαύλιο τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγάρου, ὅπου ἀπέτισαν φόρο τιμῆς. Ἀκολουθῶς, μετέβησαν στόν Καθεδρικό Ναό Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Θεολόγου, ὅπου ὁ Μακαριώτατος καλωσόρισε μέ συντομία τόν Πάπα ὡς ἀκολουθῶς:

«Ἀγιώτατε Πάπα τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης κ. Βενέδικτε,

Μέ αἰσθήματα σεβασμοῦ καί ἀγάπης ὑποδεχόμεθα Ἐσᾶς, καί τήν τιμία Συνοδεία Σας, στήν καθέδρα ἡμῶν.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει πορεία ζωῆς εἴκοσι αἰώνων, ἀρχομένης ἀπό τό 45μ.Χ. Εἶναι ἡ πρώτη ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησια, πού ἰδρύθηκε ἀπό τοὺς Ἀποστόλους Βαρνάβα καί Παῦλο.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου προσφωνεῖ τόν Πάπα στόν καθεδρικό ναό Ἀπ. Ἰωάννη Θεολόγου Λευκωσίας.

Κατά τή διςχιλιετή ἱστορία της ἔγραψε σελίδες πνευματικῆς καρποφορίας καί λαμπρότητας, μετασχοῦσα διά πνευματοφόρων Ἐπισκόπων σ' ὅλες τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, διαδραματίσασα πολλάκις καί πρωταγωνιστικό ρόλο.

Ἐτιμήθη δέ ὑπό τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς συνελθούσης ἐν Ἐφέσῳ τό 431 μ.Χ., ἥτις καί κατωχύρωσε τό Αὐτοκέφαλο Αὐτῆς διά τοῦ 8ου Κανόνος Της.

Ἀκολούθως, ἐκοσμήθη δι' αὐτοκρατορικῶν προνομίων, τά

ὁποῖα ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ζήνων παρεχώρησε σ' Αὐτήν.

Προνόμια καί δίκαια, τά ὁποῖα ἐπεκύρωσε ἀργότερα καί ἡ Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδος, τό 691 μ.Χ.

Ἐσχάτως, ἡ Ἐκκλησία Κύπρου, ἀνταποκρινόμενη στά κελεύσματα τῶν καιρῶν, ἀναδιարθρώθηκε, μέ τήν ἐπανασύσταση πάλαι ποτέ διαλαμψασῶν Μητροπόλεων καί Ἐπισκοπῶν, προκειμένου νά ἐκπληρώσει τήν ἱστορική αὐτῆς ἀποστολή.

Ἀγιώτατε,

Ἡ Ἐκκλησία Κύπρου, παρ' ὅλο τό ὀλιγάριθμο τοῦ Ποιμνίου της, κατέχει περίοπτο θέση μέσα στήν Ὁρθοδοξία καί ἔχει ἀδελφικές σχέσεις μέ ὅλες τίς Ἐκκλησίες.

Εἰσερχόμενοι δέ στόν 21ο αἰῶνα, ὁ ὁποῖος εἶναι αἰώνας τοῦ διαλόγου, τῆς προσέγγισης καί τῆς ἀλληλοκατανόησης, εἴμεθα ἀποφασισμένοι νά συνεχίσουμε αὐτήν τήν πορεία, γιατί πιστεύουμε, ὅτι αὐτό εἶναι τό θέλημα τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ.

Ἐκφράζουμε καί πάλι τή χαρά μας, διότι ἔχουμε τήν τιμή νά Σᾶς ἔχουμε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγάπης μας.

Σᾶς εὐχόμεθα δέ εὐχάριστη παραμονή στήν Κύπρο μας καί καλή ἐπιστροφή στήν καθέδρα Σας».

Στήν ἀντιφώνησή του, ὁ Πάπας Βενέδικτος XVI εἶπε τά ἑξῆς:

«Your Beatitude,

Σέ χαιρετῶ μέ ἀδελφική ἀγάπη ἐν τῷ Ἀναστημένῳ Κυρίῳ. Σέ εὐχαριστῶ γιά τήν θερμή σου ὑποδοχή⁽²⁾.

I recall with gratitude your visit to Rome three years ago, and I rejoice that today we meet again in your beloved homeland. Through you, I greet the Holy Synod, and all the priests, deacons, monks, nuns and lay faithful of the Church of Cyprus.

---

(2) I greet you with fraternal affection in the Risen Lord and I thank you for your gracious welcome.

Before all else, I wish to express my gratitude for the hospitality which the Church of Cyprus so generously offered to the Joint International Commission for Theological Dialogue on the occasion of its meeting last year in Paphos. I am likewise grateful for the support that the Church of Cyprus, through the clarity and openness of her contributions, has always given to the work of the dialogue. May the Holy Spirit guide and confirm this great ecclesial undertaking, which aims at restoring full and visible communion between the Churches of East and West, a communion to be lived in fidelity to the Gospel and the apostolic tradition, esteem for the legitimate traditions of East and West, and openness to the diversity of gifts by which the Spirit builds up the Church in unity, holiness and peace.

This spirit of fraternity and communion also found expression in the generous contribution which Your Beatitude sent in the name of the Church of Cyprus for those suffering from last year's earthquake in l' Aquila, near Rome, whose needs are close to my heart. In that same spirit, I now join you in praying that all the inhabitants of Cyprus, with God's help, will find the wisdom and strength needed to work together for a just settlement of issues remaining to be resolved, to strive for peace and reconciliation, and to build for future generations a society distinguished by respect for the rights of all, including the inalienable rights to freedom of conscience and freedom of worship.

Cyprus is traditionally considered part of the Holy Land, and the situation of continuing conflict in the Middle East must be a source of concern to all Christ's followers. No one can remain indifferent to the need to support in every way possible the Christians of that troubled region, so that its ancient Churches can live in peace and flourish. The Christian communities of Cyprus can find a most fruitful area for ecumenical cooperation in praying and working together for peace, reconciliation and stability in the lands blessed by the earthly presence of the Prince of Peace.

With these sentiments, Your Beatitude, I thank you once more for your fraternal welcome, and I assure you of my prayers for you and for all the clergy and faithful of the Church of Cyprus.

‘Η χαρά καί ἡ εἰρήνη τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ ἄς εἶναι πάντοτε μαζί σου»⁽³⁾.

Μετά τό πέρας τῆς ἐπίσκεψης στόν καθεδρικό ναό Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Θεολόγου ἔγινε ξενάγηση τοῦ Πάπα Ρώμης καί τῆς συνοδείας του στό Βυζαντινό Μουσεῖο τοῦ Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, πού βρίσκεται ἐντός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, καί στό διαμέρισμα τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου καί Ἐθνάρχῃ Μακαρίου Γ΄. Κατά τήν ἐπίσκεψή του στό Βυζαντινό Μουσεῖο καί τήν ἐκεῖ ξενάγησή του ἀπό τό Διευθυντή τοῦ Μουσείου δρᾷ Ἰωάννη Ἡλιάδῃ ἔγινε ἰδιαίτερη ἀναφορά στά ψηφιδωτά τῆς κατεχόμενης ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Κανακαριᾶς. Ὁ κ. Ἡλιάδης τόνισε, ὅτι τά ψηφιδωτά αὐτά παραμένουν μοναδικά καί εἶναι σύγχρονα μέ ἐκεῖνα τῆς Ραβέννας, ἀλλά καί τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης στό ὄρος Σινᾶ.

Παρουσιάζοντας τίς τοιχογραφίες τῆς κατεχόμενης Μονῆς τοῦ Ἀντιφωνητῆ, ὁ κ. Ἡλιάδης σημείωσε, ὅτι αὐτές ἀγοράστηκαν ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, μέ στόχο νά ἐντοπιστοῦν τά διαμερίσματα τοῦ Τούρκου ἀρχαιοκάπηλου Αἰντίν Ντικμέν, ἔτσι ὥστε νά ἐπιτευχθεῖ ὁ ἐπαναπατρισμός καί ἄλλων κλοπιμαίων θησαυρῶν. Μέ τήν εὐκαιρία, ὁ κ. Ἡλιάδης ὑπογράμμισε, ὅτι, μετά ἀπό δεκατρία χρόνια, αὐτοί οἱ θησαυροί, τριακόσιοι στόν ἀριθμό, οἱ ὁποῖοι κατασχέθηκαν ἀπό τήν Ἀστυνομία τῆς Γερμανίας, δυστυχῶς, παραμένουν στό Μόναχο, καί ζήτησε ἀπό τόν Πάπα Βενέδικτο τή βοήθειά του, γιά νά γίνει κατορθωτή ἡ ἐπι-

---

(3) May the joy of the Risen Christ be always with you!

στροφή τους στην Κύπρο. Ὁ Πάπας Βενέδικτος ἐξέφρασε τὴν ἐκπληξή του, γιὰ τὰ ὅσα ἄκουσε ἀπὸ τὸν κ. Ἡλιάδη, καὶ ζήτησε ὅπως ἀποσταλεῖ πρὸς αὐτὸν ἓνα σχετικό σημείωμα, διαβεβαιώνοντάς τον ὅτι θὰ κάμει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ τὴν ἐπιστροφή τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν θησαυρῶν μας.

Ἀξίζει ἀκόμη νὰ σημειωθεῖ ὅτι κατὰ τὴν ξενάγησή του στὴν

*Ὁ Πάπας, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου, ξεναγεῖται
στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο τοῦ Ἱδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.*

εἰδική ἐκθεση «Κύπρος καὶ Ἱταλία στὴν ἐποχὴ τοῦ Βυζαντίου», ἡ ὁποία φιλοξενεῖται στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο, ὁ Διευθυντὴς τούτου μετέφερε πρὸς τὸν Πάπα τὴν ιδέα ὅπως ἡ ἐκθεση φιλοξενηθεῖ καὶ στὸ Βατικανό, μέ τὴν εὐκαιρία τῆς Κυπριακῆς Προεδρίας τῆς Ε.Ε. τὸ 2012, ιδέα τὴν ὁποία ὁ Πάπας Ρώμης ἀντιμετώπισε θετικά.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος

παρέθεσε στή συνέχεια γεῦμα πρὸς τιμὴ τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ρώμης Βενεδίκτου στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή. Μετά τήν ὀλοκλήρωση τοῦ γεύματος, μετέβησαν στό Μέγα Συνοδικό, ὅπου ἀντάλλαξαν ἀναμνηστικά δῶρα. Συγκεκριμένα, ὁ Πάπας Βενέδικτος XVI προσέφερε στό Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου ἕνα ψηφιδωτό, στό ὁποῖο ἀναπαριστάνεται ὁ ναός τῆς Ἀγίας Κυριακῆς

Ὁ Πάπας θαυμάζει τοὺς Κυπριακοὺς θησαυροὺς.

καί ἡ Στήλη τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἀπό τή δική του μεριά ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου προσέφερε στόν Πάπα ἕνα ἀσημένιο δίσκο, στόν ὁποῖο ἀπεικονίζονται οἱ ἱδρυτές τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἀπόστολοι Βαρνάβας καί Παῦλος.

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα Βενεδίκτου XVI ὀλοκληρώθηκε μέ ἀναμνηστική φωτογραφία, μετά ἀπό τήν ὁποία ὁ Πάπας καί ἡ συνοδεία του ἀναχώρησαν ἀπό τήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, γιά νά συνεχίσουν τήν ἐπίσκεψή τους στήν Κύπρο, σύμφωνα καί μέ τό

καθορισμένο πρόγραμμα.

Τό απόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Πάπας τέλεσε θεία λειτουργία στήν ἐκκλησία τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στόν χώρο τῆς Μονῆς τῶν Φραγκισκανῶν παρά τήν Πύλη Πάφου.

Θεία λειτουργία τέλεσε ὁ Πάπας καί τό πρωῒ τῆς Κυριακῆς,

*Ὁ Πάπας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου εὐλογοῦν τήν τράπεζα
στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή.*

6ης Ἰουνίου, στό Ἀθλητικό Κέντρο «Ἐλευθερία» στή Μακεδονί-
τισσα, στή Λευκωσία.

Τό μεσημέρι ὁ Ἀποστολικός Νούντσιος στήν Κύπρο Ἀρχιεπί-
σκοπος Antonio Franco παρέθεσε γεῦμα πρός τιμήν τοῦ Πάπα
στήν Ἀποστολική Νουντσιατούρα παρά τήν Πύλη Πάφου στή
Λευκωσία. Στό γεῦμα προσκλήθηκε καί παρακάθησε καί ὁ
Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου μέ τή συνοδεία του.

Τό απόγευμα ὁ Πάπας ἐπισκέφθηκε τόν καθεδρικό ναό τῆς

Παναγίας τῶν Χαρίτων τῶν Μαρωνιτῶν Κύπρου πλησίον τῆς
Πύλης Πάφου.

*Ὁ Πάπας μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου καί Κυπρίους Ἱεράρχες
στήν εἴσοδο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.*

Ἀκολούθως ὁ Πάπας ἀναχώρησε γιά τό Διεθνές Ἀεροδρόμιο
Λάρνακας, ὅπου διεξήχθη ἀποχαιρετιστήρια τελετή, στήν ὁποία
παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Κύπρου.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΤΖΗΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
Γραφεῖο Ἐνημέρωσης καί Ἐπικοινωνίας